

РОЗДІЛ VII

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ПОЛІЦЕЙСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА ПІДГОТОВКИ КАДРІВ ДЛЯ ПІДРОЗДІЛІВ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ

удк: 343.9

DOI: <https://doi.org/10.32366/2523-4269-2019-69-4-168-175>



Бардачов Віктор Володимирович,

здобувач

(Донецький юридичний інститут МВС України,
м. Кривий Ріг)

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-1834-5483>

ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД ЗАПОБІГАННЯ ЗЛОЧИНАМ, ЩО ВЧИНЯЮТЬ ПРАЦІВНИКИ ПОЛІЦІЇ

У статті здійснено порівняльно-правовий (компаративний) аналіз особливостей реалізації державної політики (стратегії) протидії правопорушенням серед персоналу органів поліції в інших країнах. Виокремлено та розглянуто основні напрями забезпечення захисту системи поліції від учинення злочинів у сфері службової діяльності в інших країнах, а саме: запровадження єдиних правових стандартів запобігання корупції в поліцейських підрозділах і службах; чітке визначення (унормування) програм (алгоритмів) здійснення поліцейськими своїх службових повноважень; посилення кримінальної відповідальності працівників за корупційні діяння з одночасним підвищенням рівня їхнього грошового та соціального забезпечення; запровадження спеціальних навчальних програм (тренінгів) з питань запобігання корупції.

Ключові слова: міжнародно-правові засади; зарубіжний досвід; злочини у сфері службової діяльності; корупція; поліція.

Актуальність дослідження. Проблеми зміцнення правопорядку, запобігання злочинам були й залишаються одними з найнагальніших у суспільстві. Не випадково за всю історію свого розвитку людство намагалось у всілякий спосіб боротися проти проявів, що суперечили загальноприйнятим поняттям про мораль, співіснування, громадську безпеку та порядок. З виникненням держави протидія злочинності, забезпечення дотримання громадянами встановлених норм поведінки стали одними з основних їхніх функцій. Зокрема, почали формуватися обов'язкові для виконання кожним членом суспільства правові норми та приписи у найрізноманітніших сферах людських взаємин, визначалися вчинки, що вважалися державою суспільно небезпечними й засуджувалися громадськістю.

Сучасний етап становлення і розвитку державності в Україні характеризується істотними змінами в соціальних, економічних і політичних сферах, формуванням національного законодавства. Важливим етапом для поглиблення процесів розбудови правової держа-

ви, її подальшого цивілізованого розвитку є закріплення в Конституції України пріоритету прав і свобод людини, гарантії їхньої реалізації, охорони та захисту. Визначивши їх як найвищу соціальну цінність [1], наша держава приєдналася до європейського й світового бачення цієї проблеми, створила відповідні передумови для її вирішення у всіх сферах відносин особи й суспільства, громадянина й держави.

Захист прав і свобод людини державою здійснюється цілою системою спеціальних правоохоронних органів, наділених компетенцією охорони урегульованих правом суспільних відносин, покликаних забезпечувати правопорядок і внутрішню безпеку в суспільстві, уживати до правопорушників різноманітні форми виховання, переконання і примусу. Для того, щоб ці владні структури успішно виконували покладені на них завдання, необхідно спрямувати зусилля на вирішення питання радикального покращення їхньої діяльності, розробки та втілення системи ефективних заходів, які б гарантували дотримання і виконання нормативно-правових приписів з боку органів державної влади та їхніх службових осіб. За цих умов особливої ваги набувають питання активної протидії як свавілля безвладдя, так і свавілля з боку влади, поглиблення демократії, гуманізму та зміцнення законності у правоохоронній діяльності. Єдиним засобом діяльності правозахисних структур, реалізації покладених на них державою функцій, а також здійснення як внутрішньої, так і зовнішньої взаємодії між ними для ефективної боротьби з антигромадськими проявами має стати закон. Це особливо підкреслює його чільну роль у забезпеченні правопорядку й водночас є важливою передумовою для формування громадянського суспільства, справді правової держави, якою прагне бути Україна.

Сучасні тенденції розвитку Національної поліції України свідчать про безсумнівний пріоритет людського фактора й показують, що поряд з удосконаленням структури, технічної модернізації правоохоронної системи все більша увага концентрується на підвищенні якісного рівня кадрів; розвитку нових форм правоохоронної роботи й управління цим процесом; удосконаленні системи стимулювання і оцінки діяльності співробітників як одного з вирішальних факторів спонукання працівника до ініціативи, самовдосконалення, професійного зростання. Саме тому одним із найпріоритетніших напрямів діяльності в системі Національної поліції України була й залишається робота з кадрами.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Необхідно відзначити, що вітчизняними вченими проводилися дослідження з різних питань протидії злочинності у правоохоронній системі. Окремим аспектам окресленої проблеми присвячені праці таких учених, як О. М. Бандурка, В. М. Бесчастний, Ю. П. Битяк, В. В. Голіна, Б. М. Головкін, О. М. Джужа, В. І. Шакур, О. Н. Ярмиш тощо. Однак з урахуванням системних змін у поліцейській практиці в Україні залишається відкритим спектр дискусії із приводу зарубіжного досвіду запобігання корупції серед поліцейських.

Тому **метою цієї статті** є узагальнення зарубіжного досвіду запобігання злочинам, що вчиняють працівники поліції, та розроблення на цій основі заходів удосконалення вітчизняного законодавства та відповідної правозастосовної практики.

Виклад основного матеріалу. Антикорупційні заходи в зарубіжних країнах здебільшого подібні між собою. Це пояснюється як процесами інтеграції законодавства, активною міжурядовою координацією заходів протидії правопорушенням з ознаками корупції, так і обміном досвіду проведення конкретних антикорупційних заходів. Це стосується передусім країн-членів Євросоюзу, хоча в кожній країні все ж таки залишаються специфічні риси, з огляду на особливості їхнього розвитку, правові традиції, ментальність і ступінь активності громадян [2, с. 75–76].

Ураховуючи актуальність забезпечення захисту системи правоохоронних органів від корупції, на 71-й сесії Генеральної асамблеї Інтерполу, яка проходила 2002 р. в Камеруні, прийнято Загальні стандарти боротьби з корупцією в поліцейських підрозділах і службах, спрямованих на забезпечення чесності, непідкупності та етичної поведінки працівників поліції під час виконання ними функцій з охорони правопорядку, сприяння розробленню в

кожній країні-члені Інтерполу заходів, необхідних для попередження, виявлення, покарання та викорінення корупції в поліції, а також притягнення корумпованих працівників поліції до відповідальності. Поняттям «корупція», з огляду на згадані стандарти, охоплюються всі форми зловживання владою або службовим становищем, перевищення влади, хабарництва та інших службових зловживань, про які йдеться у Кримінальному кодексі України. Значення закордонного досвіду протидії корупції на державній службі, що включає різноманітні за своїм змістом заходи для вирішення завдання формування антикорупційної правосвідомості державних службовців, зумовлено тим, що правосвідомість – це особливий правовий феномен, який розвивається під впливом комплексу різнобічних факторів, що включають:

- особливості історичного розвитку країни;
- специфіку функціонування інститутів держави;
- цілеспрямовану діяльність із формування антикорупційних світогляду й свідомості;
- соціальну обстановку.

Процес його формування передбачає вплив на особистість і суспільство загалом з різних боків, які зачіпають усунення правових, соціальних, економічних, духовно-моральних та інших причин і умов корупції [3, с. 222–223].

Іншим міжнародним нормативно-правовим актом антикорупційного спрямування вважається Декларація про поліцію, прийнята Парламентською асамблеєю Ради Європи 1979 р. (Резолюція № 690). У ній викладено правила проходження державної служби в поліції. Визначено чіткий порядок виконання наказу та порядку віддання розпоряджень від керівників підлеглим, а також етичні положення, яких мають дотримуватися працівники поліцейських відомств різних країн, зокрема такі: 1) поліцейський повинен діяти чесно, неупереджено, з почуттям особистої гідності; 2) утримуватися від корупції та рішуче протидіяти їй; 3) поліцейський повинен виконувати вказівки, які віддані належним чином його вищим начальником, але він повинен утримуватися від виконання вказівок, якщо йому відомо або має бути відомо про те, що вони незаконні; 4) жодні кримінальні та адміністративні заходи покарання не можуть бути застосовані до працівника поліції, який відмовився виконувати незаконний наказ; 5) поліцейський повинен нести особисту відповідальність за свої дії, а також за незаконні дії або бездіяльність, учинені за його вказівкою; 6) повинна існувати можливість установа керівника, який відповідатиме за дії або бездіяльність того чи іншого працівника [4, с. 54].

Причини корупції в поліцейських відомствах інших країн здебільшого подібні. Відповідно до аналізу, проведеного Н. П. Матюхіною, факти корупції серед співробітників поліцейських відомств частіше трапляються в тих підрозділах, де відсутній належний контроль за діяльністю підлеглих [5, с. 70–73].

У літературі прийнято виділяти чотири найбільш яскраві моделі сприйняття корупції, кожна з яких заснована на спільності системи ознак, характерних для відповідних груп країн. До таких моделей належать азіатська, африканська, латиноамериканська, європейська.

Для азіатської моделі характерне ставлення суспільства до корупції як до звичного явища, зумовленого культурними традиціями й економічною необхідністю та прийнятого для всієї структури державного управління і всіх верств населення. У рамках цієї моделі корупція не сприймається як явище протизаконне й найчастіше розцінюється як атрибут функціонування держави. Африканська модель відрізняється тим, що тут превалює клановий підхід, при якому влада продається групі основних економічних кланів, які домовляються між собою про розподіл сфер впливу й контролю, а потім шляхом застосування політичних заходів і засобів утримують ці сфери, забезпечуючи надійність їхнього існування і функціонування. Для латиноамериканської моделі важливим є визначення найбільш сильних і впливових тіньових секторів економіки, а також кримінальних авторитетів. При цьому названі два нелегальних вектори знаходяться у стані постійного суперництва й кон-

курентції не між собою, а між державним сектором економіки й легальними політичними силами. Як вважають кримінологи, таким чином створюється «мотрійка», де верхня оболонка – це офіційна держава з усіма атрибутами влади, а під нею – кримінальне формування, нелегальна тіньова «держава», яка претендує на займання ключових позицій на політичному та економічному полях життя і діяльності країни. Європейська модель характеризується відносно невисоким рівнем корупції при майже повній відсутності низової корупції. Низький рівень корупції підтримується комплексом заходів – інституційних, організаційних, правових – поряд з ефективною дією традиції, культури й інститутів громадянського суспільства. Слід підкреслити, що країни, у яких реалізується ця модель, проходять, як правило, етап історичного розвитку, що характеризується досить високим рівнем корупції [3, с. 225].

Характер антикорупційних заходів, запроваджених у поліції інших країн, залежить насамперед від типових способів учинення корупційних діянь. Наприклад, у Польщі (як нині й в Україні) працівник поліції щороку заповнює так звані «декларації власності», у яких оприлюднює відомості про свої доходи та майно. Нині в країні діє нова Антикорупційна стратегія (на 2011–2016 рр.) з метою посилення співробітництва між правоохоронними органами, покращення законодавства та більш ефективної боротьби з корупційними злочинами, виконання вимог міжнародних організацій щодо криміналізації корупції.

У разі виникнення підозри стосовно працівника поліції в учиненні корупційних діянь Служба внутрішньої безпеки поліції Угорщини ініціює перевірку джерел походження його коштів або майна. Практикується створення мобільних груп із числа працівників підрозділів безпеки правоохоронних органів. Створення свого часу в системі МВС України постійних мобільних груп із моніторингу дотримання прав і свобод людини в діяльності органів внутрішніх справ (наказ МВС України від 31 червня 2006 р. № 894) стало помітним кроком у реалізації ідеї громадського контролю над правоохоронними органами. Але діяльність таких груп, запроваджена з ініціативи керівництва МВС, за відсутності відповідного законодавчого поля виглядала як «добра воля» відомства. Така ситуація призводила до того, що «на місцях» діяльність мобільних груп не завжди підтримувалася належним чином, а тому в кожному конкретному регіоні робота залежала від ставлення місцевого керівництва міліції, яке або сприяє роботі мобільної групи, або навпаки [6, с. 75]. Таким групам надано право здійснювати планові та позапланові перевірки підрозділів поліції будь-якого рівня (місцевого, регіонального чи центрального). У Словаччині низкою наказів міністра внутрішніх справ і президента поліції затверджено перелік видів діяльності, якими заборонено займатися працівникам поліції. У ФРН запроваджено «Антикорупційний кодекс», у якому чітко прописані сфери діяльності поліцейського з високими ризиками корупції, наведено ознаки корупційної поведінки та визначено порядок дій у разі спокуси до вчинення корупційного діяння.

З усіх превентивних антикорупційних заходів необхідно звернути увагу на досвід МВС Болгарії, у якому створено «гарячу телефонну лінію» для скарг про вчинення корупційних діянь серед співробітників цього відомства, а також двічі на місяць здійснюється прийом громадян, щоб вони могли викласти свої скарги та підозри стосовно посадових осіб міністерства [6, с. 77].

Важливу роль у боротьбі з корупцією у ФРН відіграє Федеральне кримінальне відомство. Цей поліцейський орган розробляє стратегію, тактику та методику боротьби з корупцією й організованою злочинністю, здійснює координацію зусиль німецької поліції. Привертає увагу такий факт: оприлюднюючи поліцейську статистику за 2004 р., Рада міністрів внутрішніх справ ФРН відзначила зменшення кількості виявлених фактів службових злочинів, у тому числі хабарництва та корупції, назвавши таку ситуацію «загрозливою для суспільства» і звинувативши своїх підлеглих у неефективності боротьби з корупційними правопорушеннями. З оприлюднених даних доцільно звернути увагу на те, що у відсотковому співвідношенні корупціонерів за галузями 7,9 % припадає на поліцію, і це є третій за

кількістю виявлених випадків показник після будівництва (25,6 %) та охорони здоров'я (15,8 %) [2, с. 87–88; 7, с. 80].

Крім Федерального кримінального відомства, завдання виявлення та попередження фактів корупції серед поліцейських Німеччини покладається на найбільш досвідчених керівників, які мають право проводити службову перевірку інформації про корупцію серед поліцейських, яка надходить із різних джерел, зокрема анонімних. Кількість таких керівників обмежена і береться у співвідношенні 1 на 700 працівників особового складу. Матеріали перевірок після їхнього завершення доповідаються першому керівникові для вжиття заходів. У разі підтвердження в діях поліцейського корупційного злочину матеріали направляються до прокуратури для відповідного реагування, а саму особу звільняють із поліції [8, с. 4–5].

У США створено систему протидії та контролю корупції серед поліцейських. Її суть полягає в тому, що поліцейські відомства з особливою увагою ставляться до питання свого кадрового забезпечення. Для кандидатів на службу, а також для співробітників поліції всіх рівнів встановлено високі моральні стандарти та досить жорсткі правила поведінки й дисципліни. Запроваджено суворий добір кандидатів на службу, який передбачає перевірку на детекторі брехні. У Федеральному бюро розслідувань, одним із головних завдань якого є боротьба з корупцією, практикується постійне переміщення співробітників з однієї ділянки на іншу, щоб зменшити можливість зрощування з місцевими органами та організованою злочинністю. До того ж у Головному управлінні ФБР існує спеціальний відділ внутрішніх розслідувань, який займається перевіркою інформації про зловживання своїх співробітників [2, с. 82]. Слід звернути увагу на ще один антикорупційний захід, запроваджений у поліції США, а саме випуск спеціального журналу «Національний бюлетень негідної поведінки», у якому поряд із прикладами жорстокості, невжиття необхідних законних заходів, спрямованих на припинення правопорушення, публікується інформація про корупційні діяння в поліції [9, с. 117–120]. Цей досвід варто використати і в нашій країні. Ми вважаємо, що у відомчих друкованих засобах масової інформації МВС України та Національної поліції України доцільно запровадити рубрику, у якій періодично висвітлювати приклади зловживання та вчинення працівниками поліції правопорушень з ознаками корупції, їхні наслідки та відповідальність.

Країною з низьким рівнем корупції в поліції вважається Велика Британія. На відміну від традиційних для цієї країни правових принципів, антикорупційні закони зобов'язують службових осіб доводити свою невинуватість стосовно корупційних правопорушень (тобто у правовій системі «колиски демократії» Великої Британії щодо корупційних діянь закріплено принцип презумпції винуватості). З метою протидії корупції у країні створено автономні поліцейські підрозділи, головним завданням яких є пошук та притягнення до відповідальності поліцейських, винних у вчиненні корупційних правопорушень. Для викриття та доказування корупційних діянь спеціальні підрозділи внутрішньої безпеки вживають різноманітних заходів та застосовують методи, зокрема проводять таємні операції, опитування, збирають відомості як від постійних інформаторів, так і з інших джерел, які надають повідомлення в конфіденційній формі. Після уточнення оперативних даних за санкцією відповідного начальника проводиться подальше поглиблене розслідування. У процесі слідства вирішується питання про початок кримінального переслідування або притягнення працівника до дисциплінарної відповідальності. Ці спеціалізовані підрозділи (аналог вітчизняних підрозділів внутрішньої безпеки), що займаються винятково справами, пов'язаними з корупційними правопорушеннями, мають найвищий рівень матеріального забезпечення та фінансування. Ефективність їхньої діяльності визначається результативністю розгляду кримінальних справ, а також кількістю поліцейських, покараних за корупційні правопорушення [10, с. 142].

Завдяки злагодженій антикорупційній «стратегії профілактики» поліція Великої Британії системно вивчає потенційних кандидатів на посади поліцейських, створює системи

захисту інформації та обмежує доступ до них сторонніх осіб. Водночас значна увага приділяється етичному вихованню як одному з компонентів запобігання виявам корупції серед поліцейських [10, с. 143].

Досвід Грузії, де відносно не так давно проведено реформу у сфері кримінальної юстиції і прийнято новий Кримінально-процесуальний кодекс, частково було запозичено Україною. Закон Грузії не містить поняття «викривачі». Натомість у ньому закріплено низку положень, з яких можна зробити висновок про ті істотні ознаки, що, на думку грузинського законодавця, притаманні цим особам [11, с. 117]. Відповідно до нового Закону «Про патрульну поліцію», створювалася патрульна поліція, яка виконувала функції боротьби із правопорушниками та нагляду за дорожнім рухом. Поряд із нею було створено відділ кримінальної поліції. Водночас було звільнено майже 90 % усіх співробітників колишньої міліції (близько 75 тис.), а кількість новоствореної поліції скорочено до 30 тис. На місце міліціонерів, уражених хворобою корупції, набрано людей, необхідною умовою працевлаштування яких була відсутність досвіду роботи у правоохоронних органах. Грузинські реформатори рухалися логічним шляхом. Вони розуміли просту істину: людина з ментальністю хабарника не зможе стати чесним поліцейським чи державним чиновником, навіть якщо отримуватиме високу зарплату.

З метою кардинальної зміни іміджу поліцейських та відновлення довіри до них з боку населення, у Грузії створено незалежну Сервісну агенцію. Агенція виконує цілу низку різних функцій, як-от:

- отримання скарг від населення;
- видача посвідчень водія;
- реєстрація автотранспортних засобів та зброї.

Завдяки запровадженню принципу «єдиного вікна», процес оформлення документів і здійснення реєстраційних процедур скоротився від кількох тижнів до кількох хвилин [12, с. 395].

Забезпечення стабільності функціонування поліцейської системи в деяких країнах Європи покладається на подібні за функціональним призначенням підрозділи, зокрема в Бельгії – на Генеральну інспекційну службу, Комітет з персоналу та Федеральну службу боротьби з корупцією; у Великій Британії – на Незалежну комісію з питань скарг на поліцію та Антикорупційний департамент; у Данії – на Департамент з персоналу; у Молдові – на Субдивізіон внутрішньої безпеки та Центр боротьби з економічною злочинністю та корупцією; у Польщі – на Бюро внутрішніх справ; у Словаччині – на Інспекцію Міністерства внутрішніх справ і Агенцію з контролю; в Угорщині – на Службу безпеки правоохоронних органів; у Чехії – на Інспекцію Міністерства внутрішніх справ.

Під час виконання своїх функцій указані підрозділи максимально незалежні, що забезпечується їхнім прямим підпорядкуванням міністрам внутрішніх справ або керівникам поліції. У Республіці Білорусь створено головне управління власної безпеки МВС Республіки Білорусь – самостійний оперативний підрозділ щодо захисту системи органів внутрішніх справ, основним завданням якого є попередження, виявлення і припинення корупційних правопорушень.

Висновки. Дослідження зарубіжних стратегій (моделей) протидії корупції дозволило дійти висновку, що акцентувати увагу лише на репресивному підході в антикорупційній діяльності, посилюючи заходи кримінально-правового впливу є не виправдано одностороннім підходом. У зарубіжних країнах основні зусилля у протидії корупції, як правило, зосереджені в реалізації адміністративно-правових і організаційних заходів запобігання корупції.

Список використаних джерел

1. Конституція України: Закон від 28 червня 1996 р. № 254к/96-ВР. *Верховна Рада України*. URL : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80> (дата звернення: 10.09.2019).

2. Стеценко С. Г., Ткаченко О. В. Корупція в органах внутрішніх справ: проблеми протидії : монографія. Київ : Алерта, КНТ, Центр учб. літ., 2008. 168 с.
3. Корупційна злочинність в Україні: сучасний стан, детермінанти та запобігання : навч. посіб. / за ред. О. М. Джужи, Е. В. Расюка. Київ : Нац. акад. внутр. справ, 2018. 340 с.
4. Підсумки роботи МНДЦ з проблем боротьби з організованою злочинністю при Раді національної безпеки і оборони України за 2012 рік. Київ : РНБО України, 2012. С. 47–61.
5. Матюхіна Н. П. До проблеми поліцейської корупції. *Право і безпека*. 2002. № 1. С. 70–73.
6. Боднар В. Е. Зарубежний опыт противодействия преступлениям, совершаемым сотрудниками полиции (на примере США и стран Европы). *Право и закон*. 2014. № 1. С. 70–76.
7. Статус поліції: міжнародні стандарти і зарубіжне законодавство / за заг. ред. О. А. Банчука. Київ : Москаленко О. М., 2013. 588 с.
8. Коненко С. Я. Профілактика та боротьба з корупцією в поліції Німеччини: (з досвіду роботи поліції землі Нижня Саксонія). Київ : Знання України, 2006. С. 4–5.
9. Бровкин В. Новые инициативы США в отношении борьбы с коррупцией в глобальном контексте. *Відповідальність посадових осіб за корупційну діяльність : зб. матеріалів Міжнар. наук.-практ. семінару* / В. В. Сташис (відп. ред.). Харків : Нац. юрид. акад. ім. Ярослава Мудрого, 2003. С. 115–121.
10. Куліш А. Досвід боротьби з корупцією в поліції Великої Британії. *Право України*. 2005. № 12. С. 141–145; Протидія організованій злочинності в країнах ЄС та США. Київ : Правник, 2002. С. 186.
11. Бобіта А. Викривачі за антикорупційним законодавством України та Грузії: порівняльно-правова характеристика. *Вісник прокуратури*. 2015. Вип. 3. С. 117–128.
12. Чернявський С. С., Татаров О. Ю. Досвід Грузії щодо реалізації нового кримінального процесуального законодавства в діяльності органів внутрішніх справ. *Науковий вісник Національної академії внутрішніх справ*. 2013. № 2. С. 390–400.

Бардачєв Виктор Владимирович,
соискатель

(Донецкий юридический институт МВД Украины, г. Кривой Рог)
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-1834-5483>

ЗАРУБЕЖНЫЙ ОПЫТ ПРЕДОТВРАЩЕНИЯ ПРЕСТУПЛЕНИЙ, СОВЕРШАЕМЫХ СОТРУДНИКАМИ ПОЛИЦИИ

В статье осуществлён сравнительно-правовой (компаративный) анализ особенностей реализации государственной политики (стратегии) противодействия правонарушениям среди персонала органов полиции в других странах, а также выделены и рассмотрены основные направления обеспечения защиты системы полиции от совершения преступлений в сфере служебной деятельности. Сделан вывод, что акцентирование внимания только на репрессивном подходе в антикоррупционной деятельности при условии усиления мер криминально-правового влияния является неоправданным. В зарубежных странах основные усилия в противодействии коррупции, как правило, сосредоточены в реализации административно-правовых и организационных мер предотвращения коррупции.

Ключевые слова: международно-правовые принципы; зарубежный опыт; преступления в сфере служебной деятельности; коррупция; полиция.

Bardachov Viktor,
graduate student

(Donetsk Law Institute, MIA of Ukraine, Kryvyi Rih)
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-1834-5483>

FOREIGN EXPERIENCE IN PREVENTING CRIMES COMMITTED BY POLICE OFFICERS

Studying the foreign experience of preventing corruption is one of the most important areas of obtaining information on what means, methods, in what forms it is possible to create an environment of intolerance to corruption and reduce the level of corruption crime of the state. Study and accounting of foreign countries practices help to avoid mistakes, contradictions in anti-corruption activity and to choose the right approaches in the strategy of combating corruption. It was done the comparative legal analysis of the peculiarities of the implementation the state policy (strategy) of counteracting the offense among the staff of police bodies in other countries. The main directions of ensuring protection of the police system from committing crimes in the sphere of official activity in other countries are highlighted and discussed, in particular: the introduction of common legal standards for the prevention of corruption in police units and

services; clear definition (normalization) of programs (algorithms) for police officers to exercise their authority; strengthening of criminal liability of employees for corruption acts while increasing the level of their financial and social security; introduction of special training programs on corruption prevention. Scientific comparative studies of the activities of internal (own) security services in a number of European countries, the US and post-Soviet states serve as a guide in the context of reforming relevant units in Ukraine. Official misconduct of police officers usually occurs in units that lack proper control over the activities of subordinates by the executives and the public. In recent years, in most European countries, there has been a tendency to approach (unify) anti-corruption initiatives. The study of foreign anti-corruption strategies (models) has made it possible to conclude that focusing only on the repressive approach in anti-corruption activities, enhancing the measures of criminal influence is unjustifiably one-sided. In foreign countries, major anti-corruption efforts are generally focused on the implementation of administrative, legal and organizational measures to prevent corruption. The expediency of introducing into the practice of counteracting crime in the sphere of professional activity the experience of Austria, Belarus, Great Britain, Germany, Poland, Slovakia, USA, Hungary in the implementation of preventive, information-analytical and other anti-corruption measures are proved.

Key words: *international legal principles; foreign experience; crimes in the field of official activity; corruption; police.*

Надійшла до редколегії 31.10.2019